

ORCHESTR ATLANTIS V KOLÍNĚ

Kolín, synagoga

✎ Ivana Měříčková

Už podeváté uspořádal 14. zaří v kolínské synagoze Městský společenský dům a Kruh přátel hudby v Kolíně slavnostní koncert k uctění památky židovských občanů z Kolína a okolí, deportovaných do nacistických koncentračních táborů, a letos věnovaný také 60. výročí vzniku samostatného státu Izrael.

To vše, včetně připomenutí úmrtního dne T. G. Masaryka a jeho významu pro židovstvo, zdůraznil v úvodním slově – spíše však přednášce – bývalý český velvyslanec v Izraeli, dr. Miloš Pojar. Po něm krátce promluvil starosta města Kolína pan Jiří Buřič, který vyzdvihl význam těchto koncertů, jež město i on sám výrazně podporují.

Vlastní program pak už patřil Orchestru Atlantis se sólisty a s dirigentem Vítězslavem Podrazilem, jenž je od počátku uměleckým gestorem kolínských vzpomínkových koncertů. V úvodu zazněla *Suita z dětské opery Brundibár* „terezínské“ skladatele *Hanse Krásky*, upravená pro komorní or-

22 FESTIVALY, KONCERTY

chester nedávno zesnulým skladatelem židovského původu, Petrem Pokorným. Tomu, kdo operu zná např. z nahrávky Kühnova dětského sboru, možná někde chyběly libezné dětské hlásky a text, nicméně lze říci, že upravovatel a orchestr Atlantis se s nelehkým úkolem vyrovnali více než se ctí. Podle dostupných informací zde byla *Suita* provedena vůbec poprvé. (Petr Pokorný skladbu vytvořil na základě objednávky vydavatelství Tempo, které vedla dr. Červinková. Nevíme, jestli bylo plánováno nějaké koncertní provedení. Žádná informace v tomto smyslu neexistuje a Petr Pokorný se o žádném provedení nezmínil.)

Velikým překvapením však bylo provedení skladby *Requiem Hebraicum pro baryton a komorní orchestr, op. 20 Maxe Broda* na hebrejský text básně jeho přítele *Shin Shaloma* (pseudonym, jmenoval se Shalom Joseph Shapira), v níž se skladatel vyrovnává se smrtí manželky. Vpravdě renesanční Brodova osobnost prokazuje v silně emotivní kompozici jak mohutnou hudební invenci, tak dokonalé zvládnutí techniky. Náročného sólového partu se ujal **Petr Matuszek**, výtečný a přesvědčivý jako vždy, rovnocennými partnery mu byli dámy a pánové z Orchestru Atlantis a jejich dirigent Vítězslav Podrazil.

Po přestávce zazněla v české premiéře skladba současného amerického skladatele, narozeného v Izraeli, *Ofera Ben-Amotse* (1955). Jeho třívětě *The Klezmer Concerto pro klarinet a komorní orchestr*, šité na tělo světové jedničky v klezmer klarinetu Davidu Krakauerovi, kombinuje neotřelým způsobem prvky tradiční klezmerské hudby s prvky hudby soudobé v klasické formě koncertu. Virtuózní sólový part, jenž byl svěřen **Kamilu Doležalovi**, klade na sólistu vysoké nároky: „klasickou hru“ musí obohatit specifickým projevem folklorním a improvizací. Stejně jako předchozí skladby byla i tato odměněna bouřlivým potleskem početného obecenstva.

Vrcholem koncertu se stala, u příležitosti 110. výročí skladatelova narození, slavná *Rhapsody in Blue George Gershwi- na*. Mladý, ale už mnoha mezinárodními cenami ověřený klavírní virtuóz **Štěpán Kos** ji zahrál s velkým nasazením a obrovskou muzikalitou. Orchester Atlantis mu suverén-

ně sekundoval v obsazení, jaké měl při premiéře 12. února 1924 v newyorské Aeolian Hall orchestr Paula Whitmana s autorem u klavíru, na vůbec prvním „symphony-jazzovém“ koncertu všech dob. Orchestrální partitura byla dílem skladatele Ferde Grofého, který ji po fenomenálním úspěchu premiéry přepracoval pro velký symfonický orchestr; tak se hraje dodnes. Grofého rukopis původní partitury byl vydán jako faksimile. Aby ji však mohl Štěpán Kos s Orchestrem Atlantis v tomto prvotním znění zahrát – doufejme, že ne naposledy, musel nejdřív skladatel a muzikolog, *prof. Vít Clar*, obtížně čitelný Grofého zápis rozluštit. Neutuchající ovace publika, při nichž sólista přidával, díky zaníceným interpretům jednoznačně svědčily o skvělém úspěchu. Všem za to patří dík!

A „last but not least“: Koncert byl pořádán pod záštitou Velvyslanectví státu Izrael v ČR, ing. Petra Bendla, hejtmana Středočeského kraje, jenž poskytuje i podporu finanční a starosty města Kolína pana Jiřího Buřiče. Navazoval na tradici, kterou zde založila paní Ishka Lichter (USA) k uctění památky širokého židovského společenství v Kolíně, z něhož pochází. Rodina Lichterova je také hlavním sponzorem projektu, dalšími jsou Nadace Židovské obce v Praze, TPCA Kolín, ing. Josef Domnosil a Jan Hora. ■